

**A Kúria
mint felülvizsgálati bíróság**

végzése

Az ügy száma: Gfv.VI.30.251/2022/7.

A tanács tagjai: Dr. Farkas Attila a tanács elnöke

Dr. Gáspár Mónika előadó bíró

Dr. Simonné dr. Gombos Katalin bíró

A felperes: felperes1

A felperes képviselője: dr. F. Á. kamarai jogtanácsos

Az alperes: alperes1

Az alperes képviselője: dr. Gerencsér György ügyvéd cím1

A per tárgya: kölcsönszerződésből eredő tartozás megfizetése

A felülvizsgálati kérelmet benyújtó fél: alperes

A másodfokú bíróság neve és a jogerős határozat száma:

Kaposvári Törvényszék 1.Pf.20.634/2021/5. számú ítélet

Az elsőfokú bíróság neve és a határozat száma:

Nagyatádi Járásbíróság 3.P.20.262/2020/21. számú ítélet

Rendelkező rész

A Kúria a felülvizsgálatot megtagadja.

A végzés ellen felülvizsgálatnak nincs helye.

Indokolás

[1] Az alperes 2007. március 22-én deviza alapú kölcsönszerződést kötött a B. Zrt.-vel személygépkocsi vásárlásának finanszírozására. A szerződés 7. pontja tartalmazta, hogy deviza alapú finanszírozás esetén a törlesztőrészek forintban fizetendő összege a devizanem árfolyam és kamat alakulásától függően változhat. Ennek jelentős kockázata abban rejlik, hogy a forint leértékelődése nemcsak az esedékes törlesztőrészek növekedését eredményezheti, de a teljes hátralévő tőketartozást is növeli. A szerződés lejárat előtti megszűnése vagy módosulása esetén a teljes hátralévő tőketartozást érintő árfolyamkülönbözet egy összegben esedékessé válik. Az adós kijelentette, hogy tudatában van a deviza alapú finanszírozás fokozott kockázatának és vállalja ennek következményeit.

[2] A felperes keresetében a B. Zrt. jogutódjaként kérte, hogy a bíróság kötelezze az alperest a 2007. március 22-i kölcsönszerződés alapján 2.020.017 forint tőke és járulékai megfizetésére.

[3] Az alperes ellenkérelmében a kereset elutasítását kérte. Anyagi jogi kifogásában többek között arra hivatkozott, hogy közte és a felperes jogelődje között létrejött kölcsönszerződés az árfolyamkockázatról adott tájékoztatás hibája miatt érvénytelen.

[4] Az elsőfokú bíróság ítéletében a kereset szerint kötelezte az alperest 2.020.017 forint tőke és a tőkeösszeg után 2019. november 14. napjától a kifizetés napjáig járó évi 10,08% ügyleti kamat és a mindenkori jegybanki alapkamat kétszeresének összegével megegyező mértékű késedelmi kamat, valamint 88.580 forint lejárt késedelmi kamat megfizetésére.

[5] Az alperes fellebbezése folytán eljáró másodfokú bíróság az elsőfokú bíróság ítéletét a polgári perrendtartásról szóló 2016. évi CXXX. törvény (a továbbiakban: Pp.) 383. § (2) bekezdése alapján helybenhagyta.

[6] A jogerős ítélet ellen az alperes nyújtott be felülvizsgálati kérelmet, egyúttal a Pp. 409. § (2) bekezdés b) pontjára alapított felülvizsgálat engedélyezése iránti kérelmet.

Megsértett jogszabályhelyként a Pp. 265. § (1) bekezdését, az Alaptörvény XXIV. cikkét, a Polgári Törvénykönyvről szóló 1959. évi IV. törvény (a továbbiakban: rPtk.) 205/A. § (2) bekezdését, 205/B. § (1) bekezdését, 207. § (1)-(2) bekezdését és 209. § (1)-(2) bekezdését jelölte meg. Arra is hivatkozott, hogy a jogerős ítélet az Európai Unió Bíróságának (a továbbiakban: EUB) C-110/14., C-424/14., C-118/17., C-449/13., C-51/17. számú ítéleteivel ellentétes jogértelmezést tartalmaz. Ezt meghaladóan a jogerős ítélet ellentétes a Pécsi Ítéltábla Pf.VI.20.075/2019/4., illetve a Pf.VI.20.102/2019/15. számú határozataival.

[7] Álláspontja szerint a Pp. 409. § (2) bekezdés b) pontja alapján a jogkérdés különleges súlya és társadalmi jelentősége miatt indokolt a felülvizsgálat engedélyezése. A Kúriának abban a jogkérdésben kell állást foglalnia, hogy devizaperekben az EUB jogértelmező iránymutatása kötelező-e a nemzeti bíróságokra, ebből következően biztosított-e a hatékony bírói jogvédelem a fogyasztói kölcsönszerződésekből eredő jogviták elbírálása során. Ennek jelentősége túlmutat a jelen egyedi ügyön, társadalmi jelentősége, hatása nem jelentéktelen.

[8] A Kúria előjáróban rögzíti, mivel a felülvizsgálati kérelemben vitatott érték az ötmillió forintot nem haladja meg, ezért a Pp. 408. § (1) bekezdése és 409. § (1) bekezdése alapján a felülvizsgálati kérelem elbírálása érdekében az alperesnek engedélyezés iránti kérelmet kellett előterjesztenie.

[9] A Kúria az alperes engedélyezés iránti kérelmét a Pp. 411. § (1) bekezdése alapján vizsgálta.

[10] A kérelemhez kötöttség perjogi szabályából következően [Pp. 2. § (2) bekezdés] – miként azt a felülvizsgálat engedélyezésével összefüggésben már a 2/2017. (XI. 13.) PK vélemény is, majd azt követően az 1/2021. (VII. 12.) PK vélemény (a továbbiakban: PK vélemény) a 6. pontjában értelmezte – a Kúria a felülvizsgálatot kizárólag a fél által megjelölt okból engedélyezheti. Erre figyelemmel az alperes által előterjesztett felülvizsgálat engedélyezése iránti kérelmet abból a szempontból vizsgálta, hogy az abban előadottakra figyelemmel a jogszabálysértés vizsgálata a jogkérdés különleges súlya és társadalmi jelentősége miatt indokolt-e.

[11] Jelen ügyben a felülvizsgálat engedélyezése iránti kérelemben előadottak alapján a Pp. 409. § (2) bekezdés b) pontjában foglalt követelmények – az alábbiak szerint – nem teljesültek.

[12] A Pp. 409. § (2) bekezdés b) pontja abban az esetben teszi lehetővé a felülvizsgálat engedélyezését, ha a fél által állított jogszabálysértés vizsgálata a felvetett jogkérdés különleges súlya vagy társadalmi jelentősége miatt indokolt. **A Kúria a felvetett jogkérdés különleges súlyára figyelemmel a felülvizsgálatot abban az esetben engedélyezi, ha a jogkérdés nagy számban előforduló új típusú ügyben merült fel, a felvetett jogkérdés társadalmi jelentőségére figyelemmel pedig különösen akkor, ha a jogkérdés a jogalanyok széles körét érinti.**

[13] Megállapítható a rendelkezés első fordulatainak teljesülése, ha a vizsgált jogkérdés az egyedi ügyön – különleges súlyára tekintettel – túlmutat, mivel a felülvizsgálati kérelem

olyan jogértelmezési kérdést tartalmaz, amellyel kapcsolatban a Kúria korábban még nem foglalt állást; szükséges továbbá az is az engedélyezéshez, hogy valamilyen további, általában a jogegységgel, illetve közvetetten a jogbiztonsággal kapcsolatba hozható fontos ok (például az új típusú ügyek nagy száma) fennálljon, és ennek folytán a Kúria iránymutatása váljon szükségessé.

[14] A 409. § (2) bekezdés b) pontjának második fordulata szerint pedig a Kúria akkor engedélyezi a felülvizsgálatot, ha a fél által állított jogszabálysértés vizsgálata a felvetett jogkérdés társadalmi jelentősége miatt indokolt. Társadalmi jelentősége van az olyan jogkérdéseknek, amelyek a társadalom széles körét közvetlenül vagy közvetett módon érintik, például úgy, hogy a vizsgált jogsértő gyakorlat fenntartása másokat is a jogsértő gyakorlat folytatására ösztönözhet.

[15] A Pp. 409. § (2) bekezdés b) pontjának **mindkét szabályozott esetében feltétele az engedélyezésnek, hogy az adott jogkérdésben a Kúria korábban még nem foglalt állást közzétett ítélezési gyakorlatában**, jogegységi határozatában, vagy az általa a Bíróági Határozatok Gyűjteményében közzétett eseti határozatban. Nincs szükség például – az egyébként nagy társadalmi hatású – devizahiteles ügyekben a felülvizsgálat engedélyezésére, ha a Kúria az adott kérdésben az említett módokon már állást foglalt, és a jogerős ítélet a Kúria gyakorlatától nem tér el **(PK vélemény 3. pont)**.

[16] Az alperes megszövegezése szerint abban kérte a Kúria – álláspontja szerint hiányzó – iránymutatását, hogy devizaperekben kötelező-e az EUB jogértelmező iránymutatása. Érvelésével szemben a Kúria ítélezési gyakorlata ebben a körben kialakult és egyértelmű, ami többek között kitűnik az ügy érdemében egyébként irányadó 2/2014. PJE határozat és a Jpe.I.60.015/2021/15. számú jogegységi hatályú határozat indokolásából is: a Kúria a fogyasztóval kötött kölcsönszerződés árfolyamkockázat viselésére vonatkozó kötelese tisztességtelenségéről – a feltáráshoz irányadó szempontrendszerrel – nem egyedül a Polgári Törvénykönyvről szóló 1959. évi IV. törvény (rPtk.) vonatkozó rendelkezései, hanem a 93/13/EGK irányelv (fogyasztói irányelv) és az irányelvet kötelező jelleggel értelmező EUB ítéletek figyelembevételével határozta meg.

[17] A Kúria megállapította, hogy az alperes által felvetett jogkérdés – a megjelölt jogszabálysértésekre is figyelemmel – lényegében arra is irányult, hogy a felperes jogelődje árfolyamkockázatról való tájékoztatása megfelelő volt-e, és hogy a másodfokú bíróság ennek megítélése során a vonatkozó EUB joggyakorlattól eltérő döntést hozott-e. A felvetett jogkérdésben azonban – az alperes által is hivatkozott EUB joggyakorlat figyelembevételével – már állást foglalt a Kúria a 2/2014. PJE határozatában, majd annak alapján – a konkrét felperesi árfolyamkockázati tájékoztató megítélésével – több eseti döntésében (Gfv.VI.30.035/2021/4., Gfv.VI.30.443/2021/7.): a 2/2014. PJE határozat szempontrendszerének alkalmazásával megállapította, a fogyasztó – az általánosan tájékozott, észszerűen figyelmes és körültekintő átlagos fogyasztó mércéjén keresztül – nemcsak azt vehette számításba, hogy a perbeli kölcsönszerződéshez kapcsolódik árfolyamkockázat, de fel kellett ismerje annak konkrét lényegét, mibenlétét, a fizetési kötelezettségére gyakorolt hatását, továbbá azt, hogy kockázatviselésének nincs felső határa, az korlátlan.

[18] Figyelemmel volt a Kúria egyben arra is, hogy Jogegységi Panasz Tanácsa a 2021. november 22-én hozott és a Magyar Közlöny 2021. évi 243. számában 2021. december 28-án közzétett Jpe.I.60.015/2021/15. számú jogegységi hatályú határozata (a továbbiakban: JPE határozat) értelmében a 2/2014. PJE határozat 1. pontja azzal a kötelező (kiegészült) értelmezéssel alkalmazható, amely szerint akkor megfelelő tartalmú az árfolyamkockázatról nyújtott tájékoztatás, ha az általánosan tájékozott, észszerűen figyelmes és körültekintő, átlagos fogyasztó a tájékoztatás alapján a szerződéshez kapcsolódó árfolyamkockázat tényén és mibenlétén kívül azt is felismerheti és értékelni tudja, hogy a nemzeti fizetőeszköz (a forint) árfolyama a kölcsön nyilvántartásba vétele szerinti deviza árfolyamához képest számára akár jelentős mértékben is kedvezőtlenül változhat, és ezáltal a fogyasztó fennálló tartozásának, a szerződés szerinti ütemezésben esedékessé váló fizetési kötelezettségének mértéke jelentősen megemelkedhet (JPE határozat elvi tartalom, 34. pont).

[19] A felperes jogelődje által a perbelivel azonos szövegű, gépjárművásárlás kapcsán a fogyasztónak adott árfolyamkockázati tájékoztató utóbbi elveknek való megfelelésége körében a JPE határozat meghozatalát követően is született már kúriai határozat (Gfv.VI.30.232/2021/4.), amelyben a Kúria a Jpe.I.60.015/2021/15. számú jogegységi hatályú határozatára tekintettel – eltérésre okot adó körülmény hiányában – változatlanul helytállónak és irányadónak tekintette a korábban ebben a jogkérdésben hozott határozatait, és ez alapján megállapította, hogy a JPE határozat elvi tartalmában meghatározott értelmezéssel kiegészülve alkalmazott 2/2014. PJE határozat 1. pontja alapján a perbeli kikötés tekintetében is az volt megállapítható, hogy az általánosan tájékozott, észszerűen figyelmes és körültekintő átlagos fogyasztó a tájékoztatás alapján a szerződéshez kapcsolódó árfolyamkockázat tényét és mibenlétén kívül azt is felismerhette és értékelni tudta, hogy a nemzeti fizetőeszköz (forint) árfolyama a kölcsön nyilvántartásba vétele szerinti deviza árfolyamához képest számára akár jelentős mértékben is kedvezőtlenül változhat, és ezáltal a fogyasztó fennálló tartozásának, a szerződés szerinti ütemezésben esedékessé váló fizetési kötelezettségének mértéke jelentősen megemelkedhet.

[20] Az alperes arra is hivatkozott, hogy a jogerős ítélet ellentétes a Pécsi Ítéltábla jogerős ítéleteivel, ugyanakkor a Pp. 409. § (2) bekezdés a) pontjára alapított kérelmet nem terjesztett elő és ezzel összefüggésben kérelme indokolást sem tartalmazott, így annak érdemi vizsgálatára szintén nem volt lehetőség.

[21] A kifejtettek értelmében a Kúria nem látta a felülvizsgálatot engedélyezhetőnek a felvetett jogkérdés különleges súlya és társadalmi jelentősége miatt, következésképpen azt a Pp. 411. § (1) bekezdése alapján megtagadta.

[22] A végzés elleni felülvizsgálatot a Pp. 407. § (1) bekezdés d) pontja zárja ki.

[23] A Kúria a határozatot tárgyaláson kívül hozta meg.

Budapest, 2022. október 4.

Dr. Farkas Attila s.k. a tanács elnöke, Dr. Gáspár Mónika s.k. előadó bíró, Dr. Simonné dr.
Gombos Katalin s.k. bíró

A kiadmány hiteléül: